Львівський національний університет імені Івана Франка
Геологічний факультет

КОМПЛЕКС СТРАТИГРАФІЧНИХ МЕТОДІВ ПІД ЧАС РОЗШУКІВ КОРИСНИХ КОПАЛИН В ОСАДОВОМУ ЧОХЛІ ФАНЕРОЗОЮ УКРАЇНИ

4-6 жовтня 2012 р.

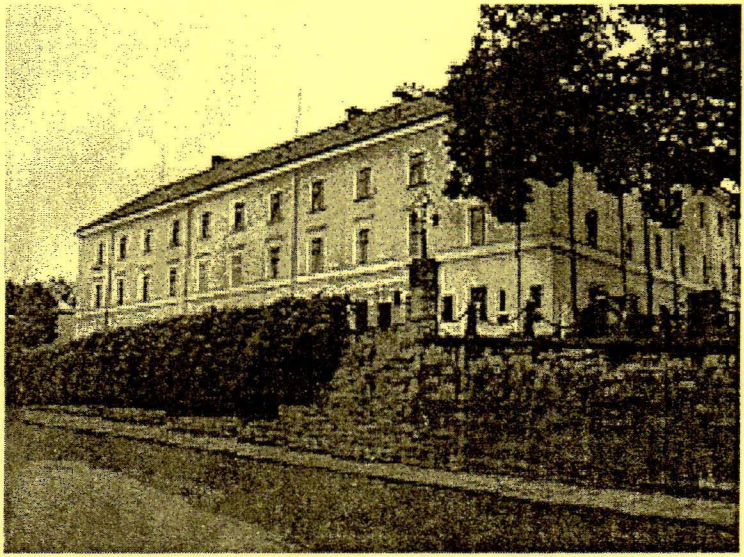

Львів -2012

всій території Передкарпатського прогину біогермні утворення згруповані в окремі перспективні ділянки, що заслуговують на увагу в ході проектування подальших розшуково-розвідувальних робіт на нафту і газ.

ВАПНЯКОВИЙ НАНОПЛАНКТОН З ЮРСЬКИХ ВІДКЛАДІВ РІВНИННОГО КРИМУ ТА ПРИСИВАШШЯ

Лідія Матлай

Інститут геологічних наук НАН України,
вул. О.Гончара, 55-б, 01054, м. Київ, Україна

Потреба в дослідженях вапнякового нанопланктону в межах Рівнинного Криму та Присивашшя пов'язана з необхідністю створення надійних біостратиграфічних схем як основи для прогнозування і розробки родовищ корисних копалин. На більшості території району юрські відклади розкриті винятково в ході глибокого розшуково-розвідувального буріння.

Фактичним матеріалом слугували зразки з розрізів 12 свердловин Присивашшя та Рівнинного Криму, люб'язно наданих Д. П'ятковою, Р. Лещухом, Л. Плотніковою. Ми дослідили 90 зразків, з яких 18 містять юрський нанопланктон.

На південному сході Присивашшя пробурено св. Шубінська-7. У вапняках з інтервалу 4 503 - 4 509 м визначено численний комплекс вапнякового нанопланктону: *Watznaueria barnesae* (Black), *W. fossacincta* (Black), *W. manivitiae* Bukry, *Cyclagelosphaera margerelii* Noël, *Diazomalithus lehmanii* Noël, *Manivitella pemmatoidea* (Deflandre) Thierstein, *Zeugrhabdotus embergeri* (Noël) Perch-Nielsen, *Micrantholithus* sp., *Nannoconus truitti truitti* Brönnimann. Найбільш поширені види родів *Nannoconus* і *Micrantholithus*. За таксономічним складом наведений комплекс визначає нижньокрейдовий вік відкладів. У пісковиках з інтервалу 4 509 – 4 510 м у першій пробі виявлено вид роду *Nannoconus* та види родини Watznaueriaceae. В інших пробах знайдено тільки види роду *Watznaueria*. В аргілітах з інтервалу 4 546 – 4 550 м нанопланктон представлений видами *Lotharingius crucicentralis* (Medd) Grün and Zweili, *L. sigillatus* (Stradner) Prins, *Watznaueria britannica* (Stradner) Reinhardt, *Cyclagelosphaera margerelii* Noël, *Biscutum dubium* (Noël) Grün та інші. Наявність у комплексі видів роду *Lotharingius* і виду *Watznaueria britannica* (Stradner) Reinhardt свідчить про середньоюрський вік відкладів.

У зразках порід св. Миколаївська-1 в інтервалі 2 702 – 3 195 м в усіх пробах рештки нанопланктону не виявлені. Оскільки не було зразків, то інші інтервали свердловини не досліджували.

Юрські відклади в Південному районі Рівнинного Криму розкриті Зуйськими свердловинами 9, 26, 30. У зразках св. Зуйської-26 нанопланктон не виявлений. В аргілітах св. 9 з інтервалу 271,7 – 279,0 м визначено комплекс вапнякового нанопланктону: *Crepidolithus crassus* (Deflandre) Noël, *Lotharingius crucicentralis* (Medd) Grűn, *Watznaueria britannica* (Stradner) Reinhardt, *Triscutum sullivanii* de Kaenel et Bergen. Наявність видів *Watznaueria britannica* (Stradner) Reinhardt і *Triscutum sullivanii* de Kaenel et Bergen свідчить про нижньобайоський вік відкладів за схемою П. Боуна. У св. 30 вапняковий нанопланктон наявний по всій товщі юрських відкладів. У пісковику з інтервалу 478,2 - 508,5 м визначено види: *Lotharingius hauffi* Grűn і Zweili, *Mitrolithus elegans* Deflandre, *Crepidolithus pliensbachensis* Crux, *C. crassus* (Deflandre) Noël, *C. granulatus* Bown. За таксономічним складом комплекс відповідає зоні NJ5 верхнього плінсбаху - нижнього тоару за схемою П. Боуна. В пісковиках з інтервалу 348,0 - 446,3 м виявлено комплекс вапнякового нанопланктону, що відповідає зоні NJ8 аален-нижньобайоського віку за схемою П. Боуна. В алевролітах з інтервалу 118,5 м знайдено вид *Nannoconus globulus* Brönnimann, перша поява якого зафіксована в титоні.

У зразках з розрізу св. Єлізаветинська-2 (Центральна частина Рівнинного Криму) вапняковий нанопланктон представлений лише видами родини Watznaueriaceae, що унеможливлює стратифікацію цих відкладів.

В аргілітах св. Березівська-4 в інтервалі 2 438 – 2 447 м виявлено 13 видів нанопланктону з десяти родів. За наявністю видів *Ansulaspaera helvetica* Grün and Zweili та *Stephanolithion hexum* Rood and Barnard вік відкладів не давнішеверхнього бату.

У темно-сірих алевролітах з інтервалу 3 466 – 3 472 м св. Красноперекопська-2 виявлено численний комплекс вапнякового нанопланктону: *Stephanolithion speciosum* Deflandre *speciosum, S. hexum* Rood and Barnard, *Retecapsa incompta* Bown, *Lotharingius contractus* Bown and Cooper, *L crucicentralis* (Medd) Grün and Zweili, *L. sigillatus* (Stradner) Prins, *Schizosphaera punctulata* Deflandre and Dangeard, *Tetrapodorhabdus shawensis* Medd, *Staurolithites* sp., *Zeugrhabdotus erectus* (Deflandre) Reinhardt, *Discorhabdus striatus* Moshkovitz and Ehrlich, *Podorhabdus grassei* Noël, *Watznaueria britannica* (Stradner) Reinhardt, *W. barnesae* (Black), *W. fossacincta* (Black), *W. manivitiae* Bukry. Наявність видів *Stephanolithion hexum* Rood and Barnard і *Tetrapodorhabdus shawensis* Medd датує вік відкладів верхнім батом.

Верхньотитонський комплекс вапнякового нанопланктону зафіксований у зразках з інтервалу 2 423 – 2 433 м розрізу св. Журавкинська-1 та інтервалу 2 418 – 2 423 м розрізу св. Південновидненська-1. Вік відкладів визначений за наявністю в комплексі характерних видів: *Polycostella beckmanii* Thierstein, *Helenea chiastia* Worsley, *Hexalithus noeliae* Loeblich and Tappan.

Наведені результати дослідження засвідчують важливість вапнякового нанопланктону для стратифікації юрських порід.

НОВІ ДАНІ ДО ПАЛЕОНТОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ СУХІВСЬКОЇ СВІТИ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

Зенон Хевпа

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Грушевського, 4, Львів
zenon_z_x_v@mail.ru

Сухівська світа розвинена в Рахівській структурно-тектонічній одиниці Українських Карпат. Вона узгоджено нарощує розріз білотисенської світи (верхній барем–альб) й чітко розділена на дві підсвіти – нижню і верхню.

Нижньосухівська підсвіта представлена 80 – метровою товщею темно-колірних (до чорних) вапнистих аргілітів, мергелів, дрібнозернистих пісковиків і малопотужних прошарків сірих вапняків. З цих відкладів наведено характерну для верхів верхнього альбу – низів сеноману фауна *Puzosia planulata* (Sowerby), *Sciponoceras baculoides* (Mantell), *Aucellina gryphaeoides* (Sowerby), *Parahibolites tourtiae* (Weigner).

З фауни, зібраної в низах цієї підсвіти, яка добре відслонена по потоку Поркулець, нам вдалося визначити *Puzosia* cf. *planulata* (Sowerby), *Turrillites costatus* Lamarck. На нашу думку, вони свідчать уже про сеноманський час початку нагромадження нижньосухівської підсвіти. Очевидно до перехідної ланки розрізу від білотисенської до сухівської світи треба зачислити відслонення, яке простежується вздовж дороги на правому березі р. Щауль, трохи вище греблі. Тут в утвореннях, зовні подібних до глинистих білотисенської світи і дуже збагачених звугленими рослинними залишками, виявлено *Aucellina gryphaeoides* (Sowerby).

Верхньосухівська підсвіта складенна барвистоколірними утвореннями – зеленкувато-сірими і червоними мергелями, аргілітами і вапняками. В її верхній частині розвинуті голубувато-сірі мергелі, плитчасті аргіліти,